NOORD-BRABANDER.

's BOSCH. DINSDAG 29 SEPTEMBER 1835.

Buitenland.

FRANKFORT, den 25 September.

Particuliere berigten uit Kalisch te Berlijn ontvangen, melden, dat de vereenigde krijgsmanœuvres der russisch-pruissische troepen thans werkelijk eenen aanvang hadden genomen; den 13 September was in het legerkamp eene plegtige godsdienstoefening gehouden; de Keizer had aan zijne hooge gasten een dîné van 200 couverts en de Keizerin een souper gegeven. Op dringend verzoek des Keizers en der Keizerin zonden de Koning en de oostenrijksche prinsen hun verblijf te Kalisch nog tot den 19 verlengen. Niettemin verwacht men den Keizer en den Koning reeds den 24 te Toplitz.

De Koning van Pruissen zal na den afloop der wapenschouwing eenige honderd gedenkpenningen, met het opschrift: *Krijgsmanœuvres*, doen uitdeelen. Te Kalisch bevond zich een schilder van oorlogstooneelen om verschillende militaire groepen en scènen uit het legerkamp en der krijgsmanœuvres te schetsen. Tot het vervoer der vorstelijke en andere personen van al Kalisch over Breslau naar Toplitz worden op de verschillende poststations voor eenen wegsafstand van vier mijlen meer dan 1000 paarden gereed gehouden. Gedurende het verblijf te Toplitz zullen daar allerlei vermaakelijkheden plaats hebben, als krijgsvoeruilen van oostenrijksche manschappen, groote jagtpartijen, de plegtige lijkstoet van Blücher, welke aan de bij Kulm gevallen Russen gedenkteeken zoude voeren vermeldt men, dat de Koning verscheiden benoemingen en veranderingen in het hooge personeel des legers had gemaakt: zoo wordt de bevelhebber van het 6de legerkorps, graaf van Tauenzien, door den gezagvoerder van het 1ste legerkorps, vervangen, het kommando te Koningsberg wordt aan den generaal graaf Lottum opgedragen, de generaal Borstell wordt chef van den generalen staf van inspecteur generaal der geschutgieterijen, hoofdbestuurder van wapenfabrijken, spoorvallen door het overlijden des generaals Krauseneck, zal met de werkzaamheden van het departement van oorlog worden vereenigd, enz.

Engeland.

LONDEN, den 26 September.

De Hertog van Devonsire, die laatstelijk een togtje in het noorden van Engeland gedaan heeft, zal denkelijk eerstdaags naar Frankrijk wederkeeren.

De groote radicale associatie heeft gisteren eene talrijke bijeenkomst gehouden, in welke de heer *O'Connor* zich op de hevigste wijze uitliet tegen hetgene hij de overheerschung der lords noemde, en verklaarde dat de arbeidende klassen niet rusten zouden alvorens daaraan een eindpaal gesteld was. Hij had zich stellig voorgenomen Engeland in beweging te brengen en de oogmerken der vereeniging tot het einde toe te ondersteunen, door haare beginselen in alle volkrijke steden uit te breiden. Eer zes maanden verloopen waren zou zij eene zedelijke magt hebben daargesteld, die zelfs de whigs zou doen beven. Na deze redevoering werd tot het houden eener nog uitgebreider zamenkomst, op den 5 October, besloten.

— Te gelijker tijd heerscht groote ontevredenheid onder de conservatieven over de benoeming van den onderkoning, lord *Mulgrave*, en de benoeming van den heer *Harvie* tot lord-maire van Cork en van verscheiden sheriffs aldaar, goed te keuren, onder voorwendsel dat zij leden zijn van eene oranjeloge.

— Er zijn hier berigten uit New-York tot den 30 laatstleden ontvangen, volgens welke de drift der tegenstanders van de onverwijlde vrijverklaring der slaven in het zuiden merkelijk bekoeld was. In genoemde stad was eene openbare zamenkomst gehouden om de bevolking dier staten, die het meeste belang bij den slavenstand hebben, de verzekering te doen toekomen, dat de meerderheid hunner landgenooten in het noorden de verrigtingen der genootschappen afkeuren, welke dien stand op eenpaal willen zetten.

— Volgens de jongste berigten uit New-York, van den 1 dezer, bestaat er nog eene sterke spanning in Noord-Amerika, ter zake van de afschaffing der slavernij. In Charleston is, niet zonder goedkeuring van aanzienlijke lieden, het huis opengebroken van eenen der voorstanders dezer afschaffing. De ingezetenen van New-York hebben eene vergadering gehouden, waarin zij den slavenhandel in sterke bewoordingen afkeurden, doch te gelijk de overdreven woelingen van de voorstanders der *abolitie* wraakten. In Philadelphia is het zelfde geschied. De staat van Virginie was willens drie gevangene voorstanders van de *abolitie*, welke naar New-York verslingd waren, op te eischen, ten einde dezelve naar de wet te straffen, doch, daar men vreesde, dat aan die opeischung niet zou voldaan worden, is ten slotte het voorstel aangenomen, om de drie bedoelde personen vogelvrij te verklaren, onder belofte van belooning voor degenen, die dezelve uitleverden. Deze aanmoediging tot moord had wel eenige afkeuring verwekt, doch was niet te min doorgegaan. Zulks kan ten bewijze strekken van de hevige verbittering, welke thans in de Vereenigde Staten heerscht. Het schijnt, dat het bewind alleen er op bedacht is, de woelingen, welke vooral uit den overdreven ijver van de voorstanders de *abolitie* voortspruiten, te smooren door het maken van strenge strafbepalingen tegen de opruijende geschriften, welke deze lieden uitgeven.

— Naar de laatste berigten van Lima, verkeerde daar alles stipt in eenen erbarmelijken toestand, en was het openbaar vertrouwen geheel geweken.

Frankrijk.

PARIJS, den 24 September.

Het schijnt niet dat het proces over den opstand van April worde binnen kort, bij dat hof der pairs zal worden voortgezet. Gisteren zijn de voortvlugtige beklaagden door den commissaris van het hof met de gewone formaliteiten ingedagvaard. Van de een en derlei personen die uit de gevangenis van St. Pelagie zijn ontkomen, zijn er reeds dertien in handen der policie gevallen, en nog dagelijks hoort men van nieuwe arrestatien. Het schijnt dat het slechts aan weinigen gelukt is, zich over de grenzen te begeven.

Te Toulouse heeft de politie den 18 dezer veertien personen in hechtenis genomen, die zoo men wil eene afdeeling der maatschappij van de regten van den mensch uitmaakten. In hunne vergaderzaal vond men eene menigte wapens en republikeinsche zinnebeelden.

— De heer *Audry de Puyraveau*, die tot eene maand gevangenzetting door het hof der pairs is veroordeeld geweest, heeft zich gevangen gegeven en is thans te St. Pelagie.

— In den *Moniteur* leest men:

Men heeft dezen morgen den heer *Pepin* in hechtenis genomen. Na langdurige nasporingen was het aan de policie gelukt te ontdekken dat hij zich te Magny bij Meaux, ten huize van eenen pachter van dat dorp bevond. Gisteren avond werden onderscheidene policie-agenten van Parijs derwaarts gezonden, en ten vier ure dezen morgen hadden zij het huis van alle zijden omringd. Door het geluid gewekt, was *Pepin* in haast opgestaan; men vond hem half aangekleed in een achter-kabinet verborgen. Hij werd versteend in een rijtuigje geplaatst en onder goede bewaring gebragt. Ten acht ure werd hij in de conciergerie opgesloten.

— De engelsche gezant lord *Granville* is gisteren van Londen alhier terug gekeerd.

— Mgr. de Bisschop van Coutances is 16 dezer, na al de kerkelijke bedieningen ontvangen te hebben, in den ouderdom van 74 jaren overleden. Het bisdom verliest in hem een godvruchtig en dengzaam Prelaat, die de achting zijner geestelijkheid en die zijner kudde genoot, welke zijn verlies algemeen betreuren.

— Z. Em. de Kardinaal *de Latil* Aartsbisschop van Reims is den 17 te Rome aangekomen, alwaar Z. Em. eenige tijd zal verblijven.

— Eenige dagbladen melden, ongetwijfeld naar een vreemd blad, de bekeering van een Vorst genaamd *Elim Metchersky*, die den katholijken godsdienst zou omhelsd hebben. Wij kennen dezen Vorst niet beter zoo min als wij weten tot welke natie hij behoort.

— Door het officieel dagblad wordt openbaar gemaakt een brief, die onder dagteekening van den 14 door den heer *de Mendizabal* aan de Koningin-regentes werd gerigt, en waarbij aan deze, de voorwaarden worden kenbaar gemaakt, waaronder de genoemde staatsman het bewind zoude aanvaarden.

Na eene vrij uitvoerige inleiding over de diensten welke de schrijver bereids aan zijn vaderland meent te hebben bewezen, en over de menigvuldige aanvoeken die hij van het verlichtste gedeelte der natie zoude ontvangen hebben, om zich in deze moeijelijke omstandigheden aan het hoofd van het bestuur te plaatsen, vindt men in dit stuk vermeld, dat H. M. ten stelligste heeft verklaard hare toestemming te willen geven tot alle maatregelen, die geschikt mogten zijn om de drijven te stillen, de bevolking gerust te stellen, de verdeeldheid te doen ophouden, en den wil van alle Spanjaarden te vereenigen tot het doel, om het vaderland te redden.

«De natie, zegt de heer *de Mendizabal* verder, zal deze maatregelen met zigtbare bewijzen van erkentenis begroeten. Na vooraf een ministerie te hebben samengesteld, dat in zich zelve sterk, eendragtig en bovenal verantwoordelijk is, en op medewerking der nationale vertegenwoordiging kan rekenen, behoort het gouvernement Uwer Majesteit, met onvermoeiden ijver al zijne zorgen te besteden en alle pogingen aan te wenden, om ten spoedigste, zonder andere ondersteuning dan die van de natie zelve, een einde te maken aan den burgeroorlog, die den tijd, waarin wij leven, tot schande strekt, en aan den ernstigen wil des volks doet twijfelen. Het gouvernement moet voorts, zonder onbillijkheid of verachting, het lot der godsdienstige corporatien regelen, waarvan de hervorming zoo wel voor haar eigen, als voor het algemeen belang noodzakelijk is; de regten die uit het vertegenwoordigend stelsel voortvloeijen, en daarvan het steunpunt uitmaken, door wijze wetten bepalen; het openbaar crediet, waarvan men den invloed en het gewigt in het vrije en vermogende britsche rijk kan leeren kennen, ophelfen en versterken, of liever vestigen en daarstellen; in één woord, het gouvernement moet zich bovenal toe te leggen om de regten van den troon met de regten en verpligtingen van het volk in overeenstemming te brengen: want zonder dit evenwigt is alle hoop op algemeene welvaart ijdel.

Op deze wijze kan ik de belangrijke verpligting, die ik te onderwerpen, zullen wij weldra, zonder moeite, kunnen zeggen: het vaderland is gered, en te gelijk de troon van *Isabella II* met hare wettige waarborgen.»

— Bijzondere berigten uit Madrid van den 18 vermelden, dat het presidentschap van den raad *ad interim* aan den heer *de Mendizabal* werd opgedragen. Men wil voorts dat de fransche gezant in geenen deele met de inzigten van het nieuw bestuur overeenstemt en ten ernstigste op zijn ontslag blijft aandringen.

— In het ministeriele avondblad van den 23 dezer is het volgende bekend gemaakt:

»Een telegraphisch berigt uit Bayonne van heden, den 23, kondigt aan, dat nieuwe aanrandingen van de zijde der carlisten bij Eclicbre, op gisteren onze troepen weder genoodzaakt hebben, om hun geschut te gebruiken.

»De huizen, waaruit gewoonlijk op onze troepen geschoten wordt, zijn door ons geschut zoo zeer beschadigd, dat zij bij het eerste kanonschot zullen instorten.»

— Het *Journal des Débats* berigt, dat de beroemde componist *Bellini* den 23 dezer, slechts 29 jaren oud, bij Parijs overleden is.

— Uit Bayonne meldt men tot den 19. almog van het voordeel, door de carlisten in den omtrek van Bilbao behaald. De regtstreeksche berigten uit Bilbao erkennen trouwens, dat de troepen der Koningin een aanmerkelijk verlies hebben geleden, dat grootendeels te wijten zoude zijn aan de onachtzaamheid van den graaf *de Mirasol*, die in de stad achterblijvende, vernimd heeft den terugtogt van den generaal *Espartero* en de zijne behoorlijk te dekken.

Men vernam dat de generaal *Cordova* zich den 18 met zijne hoofdmagt te Vittoria bevond.

Het korps Navarreers, het overige onder den generaal *Guergue* in Arragon is doodgedrongen, was Maart 4 te Castilbo, niet verre van Urgel, gelegerd, en scheen alldaar door generaal *Pastor* die met 2500 man tegen hetzelve in aantogt was, te zullen afgesneden.

Het blijkt alzoo dat het berigt door de ministeriele dagbladen medegedeeld, dat deze afdeeling van het leger van don *Carlos* geheel vernield en uiteen gejaagd, ongegrond was. Niet meer dan 35 man hebben op fransch grondgebied eene schuilplaats gezocht.

In eenige districten van Navarreis door don *Carlos* eene nieuwe lighting van manschappen uitgeschreven.

Mgr. *Brute*, bisschop van Vincennes in de vereenigde staten, is alhier aangekomen. De prelaat was te Harre ontscheept en had zich te Romaan, om aldaar aan de tweede herderlijke retraite, die juist aldaar geopend was, deel te nemen, opgehouden. De prelaat is een franschman, geboren te Rennes, opgevoed in het seminarie St. *Sulpitius* en verblijft sedert 25 jaren in de Vereenigde Staten. Langen tijd is hij directeur van het seminarie te Emmitzburg geweest, de bisschoppen van Amerika hebben hem voor het bisdom van Vincennes bestemd en is als zoodanig in het afgeloopen jaar gewijd geworden belast met een overgroot bisdom, alwaar de bevolking steeds toeneemt en de katholijken wijd en zijd verspreid zijn, zou Mgr. *Brute* veel priesters noodig hebben, om zijne kudde te bezoeken en echter heeft hij er slechts vier voor zijn gansch grondgebied. Men gelooft dat hij naar Frankrijk is gekomen om eenige geestelijken uit te noodigen, ten einde hem in zijne zending, alwaar zoo veel goeds te verrigten is, te ondersteunen. De Kerk moet aldaar gevestigd en het geloof verspreid worden, met een woord, aldaar moet worden bewerkstelligd hetgeen een aangrenzend Bisschop, Mgr. *Flaget* te Kentuckey heeft weten te verrigten.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 28 September.

Bij koninklijk besluit is jonkheer mr. *Joan Huydecoper van Maarseveen*, med-directeur van de nederlandsche bank, die met den 1 October zou moeten aftreden, op zijn [illegible] verzoek geworden.

— Zijne Majesteit heeft bepaald, dat de brik *Pegasus*, welke onlangs uit de Westindië is teruggekeerd en thans te Helvoetsluis ligt, met het einde dezer maand buiten dienst zal worden gesteld en opgelegd, en de kommandant van gemelden bodem, de kapitein-luitenant ter zee *J. P. Muller*, benevens de verdere daarop dienende officieren op non-activiteit zullen worden gebragt.

— In de *Haarlemsche Courant* van gisteren leest men:

»Binnen deze stad wordt ijverig gearbeid aan het oprigten eener gas-fabrijk, naar het beginsel der droogе zuivering. Men hoopt in het begin van het aanstaande jaar in staat te zullen zijn, om de groote fabrijken, en allen die zulks zouden mogen verlangen, uit deze inrigting van gas te voorzien.»

— Uit Groningen wordt van den 24 dezer gemeld:

Nadat men in den nacht van den 1 op den 2 [illegible] op het Observatorium alhier, de komeet van *Halley*, als [illegible] waarnemen, naauwelijks zigtbaren nevel, in eenen staat, vormende [illegible] beide *Hoornen van den Stier* bijna eenen gelijkzijdigen driehoek, had waargenomen, en vervolgens, hoe door het maanlicht als het ongunstige weder verhinderd is geworden de waarnemingen voort te zetten, is dezelve zondag avond, den 20 September, en sedert dien tijd onderscheidene malen, met kijkers van verschillende grootte zeer duidelijk gezien. Zij vertoont zich tegenwoordig reeds als eene vrij uitgebreide nevelmassa, waarin de kern eenigermate merkbaar schijnt te wezen. In den avond van den 22 September was haar stand nagenoeg in eene regte lijn tusschen *Bastor* en den *Voorderhoorn van den Stier*.

STATISTIEK.

Uit officiele staten blijkt, dat in Groot-Brittannie van 1 Mei 1826 tot 1 Januarij 1827 zijn uitgesproken 160 doodvonnissen, waarvan slechts 12 ten uitvoer werden gelegd; van 1 Mei 1827 tot 1 Januarij 1828 werden 168 personen ter dood veroordeeld en inderdaad niet meer dan 12 opgehangen; van 1 Mei 1828 tot 1 Januarij 1829 werden 107 doodvonnissen geveld en 13 ten uitvoer gelegd; van 1 Mei 1831 tot 1 Januarij 1832 werd over 110 personen het doodvonnis uitgesproken en aan slechts 2 voltrokken; van 1 Mei 1833 tot 1 Januarij 1834 werden 69 doodvonnissen geveld en geen een ten uitvoer gebragt.

In de *Catholijke Nederlandsche Stemmen* van laatstleden zaturdag, den 28 dezer leest men het navolgende over [illegible] stuk, hetwelk wij verzoekt zijn, hier volledig te willen overnemen:

Eene protestantsche Prediker over Spanje.

Le Semeur heeft onlangs het volgende over Spanje gezegd:

«Wij moeten van onze zijde met al de kracht der verontwaardiging en der droefheid, de smartelijke gevoelens uitdrukken, die ons het systematisch vermoorden der religieusen, en het verbranden van de kloosters in Katalonie, Valencie en Arragon inboezemen. Als Spanje zijne ontluikende vrijheid door deze monsterachtige [illegible]

den recht te bevestigen, dan bedriegt het zich. De misdaad heeft nooit vrije instellingen voortgebragt; zij teelt slechts slavernij.»

«Neen, men mint nooit het geheele spaansche volk van zoo vele gruwelijke moordplegingen beschuldigen. Zij zijn het werk van eene niet talrijke bevolking, het is eene wilde horde, die zich in de laagte van de menschelijke maatschappijen bevindt, en telkens als onrust schuim op de oppervlakte verschijnt, wanneer de maatschappelijke orde door eenen grooten politieken krisis beroerd wordt. Men zie thans in Spanje, even gelijk in Frankrijk op het tijdstip van het schrikbewind, afschuwelijke wezens ten voorschijn komen, die nooggenoegzaam kunnen, meesters in menschelijke gedaanten, die eeuwdaps opbruischen, bloeddronkene werktuigen des misdaads, gereed om onbekende aanslagen te begaan, en die geen vrees schijnen te koesteren, noch voor de goddelijke noch voor de menschelijke wetten.»

»Men zal zich afvragen, waar waren die wreede wezens, van waar komen zij, welke zending hebben zij ontvangen, en welk doelwit pogen zij te bereiken. Men zou zeggen dat ze door eene onbekende magt gezonden waren, om vreeselijke wraakoefeningen uit te voeren. Neen, de groote meerderheid van het spaansche volk, heeft niets gemeen met de helsche tooneelen van Barcelona, van Sarragossa en van Tarragona. Zij heeft de ongelukkigen niet doodgeslagen, die hunne brandende kloosters ontvlugtedden, zij heeft de arme religieusen niet in de vlammen teruggedreven, die de vlugt zochten, die zich op hunne knien wierpen, om het behoud hunne tooms af te smeeken. Maar zij is schuldig, die meerderheid van het spaansche volk, omdat zij eene handvol cannibaalsche moordenaars derzelver vrijen gang heeft laten gaan. Zij had zich tusschen de slagtoffers en de beulen moeten stellen, zij had van haar bloed, de levensdagen moeten verlengen der ongelukkigen, die aan zoo vele honderden werden ten prooi gegeven, en met de punt van den degen, de borst der struikroovers doorboren, die van den moord eene schrikbarende orgie maken. Maar het ware spaansche volk heeft niet aan zijne broeders, het heeft aan het volks-schuim toegelaten, zich aan al de wandaden, eener ongeboudene bloeddronkenheid over te geven. Daar is hare misdaad, en zij zal er voor gestraft worden.»

»Wij hebben lang de hoop gekoesterd, dat zich de vrijheid aan gene zijde der Pyreneën zou vestigen, doch wij voeden die hoop niet meer. Of dan *Carlos* zegepraalt, of dat hij overwonnen worde, dit is voortaan geene kwestie meer; zij is veel hooger. De Voorzienigheid zal, het doet er niets toe, door welke middelen of door welk werktuig, de misdaden van het schrikbewind door zijne dienstbaarheid aan militair despotismus, en door den onophoudelijk bedreigden en telkens herhaalden arbeid der openbare vrijheden heeft moeten betalen. Wie kan zeggen of onze eeuwigdurende beroeringen, onze innerlijke verdeeldheden, onze volksoploopen en onze pijnlijke onzekerheden over de toekomst, niet nog blijken zijn van eene goddelijke vergelding der Voorzienigheid, die aan het tweede en derde geslacht rekenschap vraagt, van al het onschuldige bloed, hetwelk in de dagen van het schrikbewind bij stroomen, is vergoten geworden.»

«Welnu! Spanje zal dezelfde tegenspoeden doorworstelen, het zal een niet minder drukkend lot ondergaan. God laat nooit na, aan de volken, die verschrikkelijke lessen te geven, die hun leeren, de eeuwige wetten van het gewisten en van de regtvaardigheid te eerbiedigen. Wij kennen de toekomst niet, en geven niet voor haar te kennen; maar wij verzekeren dat het spaansche volk de misdaden zal moeten vergelden, die het schiereiland onteerd hebben. De natien als natien beschouwd, zijn alsoos aan deze zijde van het graf gestraft geworden, omdat zij aan gene zijde van hetzelve niet meer bestaan.»

Van harte beamen wij deze gedachte van den protestantschen *Semaur*, die wij aan onze *Gereformeerde Nederlandsche Stemmen*, ter overweging aanbevelen.

Het eeuwfeest der hervorming te Geneve.

Dit feest is te Genève met veel pracht op zondag den 23 Augustus jl. gevierd geworden, en had een groot getal afgezanten en predikanten van onderscheidene landen en geloofsbelijdenissen, aldaar uitgelokt. Er waren Calvinisten, Lutheranen, Anglikanen, Presbyterianen en Unitaristen, zij gingen broederlijk om, na elkander zoo langen tijd te hebben in den ban gedaan. Frankrijk, Engeland, Duitschland, Zwitserland, ja Amerika zelfs, had afgezanten gezonden; er waren in het geheel 164 vertegenwoordigers, onder welke vele uit protestantsche kerken van Frankrijk. Van de Nederlanden wordt niet gesproken. Zaturdag den 22 had eene eerste bijeenkomst plaats, waarin zeker predikant uit Verdun, de heer *Mellet*, over de leerstellingen der eerste hervormers en de gelegenheid der klasse van Verdun aan die leerstellingen, sprak. Deze redevoering, die in de ziel niets anders was dan eene kritiek der leerstellingen, welke thans te Genève gevolgd worden, werd niet beantwoord. Op dien dag deelde men eenen gedenkpenning van het Jubilé en eene *geschiedenis der hervorming van Geneve*, door den heer *Cellerier*, de zoon, uit. Meer dan vier duizend gedenkpenningen werden uitgereikt.

Des zondags, reeds des morgens ten 5 uren, kondigden de klokken het feest aan; men begaf zich naar de tempels. Des middags ten 12 ure werden redevoeringen uitgesproken; des avonds was een gedeelte der stad, uit eigene beweging, doch alleen door protestanten, verlicht geworden, men heeft opgemerkt, dat de Methodisten even zoo min als de Katholijken geïllumineerd hebben. Alles liep geregeld af. In de straten waren kleine portretten van *Calvijn* geplaatst, zeker dagblad vermeldt, dat Genève zijne negenhonderdste zegende, doch hetgeen zeker is, zij verwerpt ten eenenmale zijne leerstellingen. Hij, die *Servet*, door verbannen zou ongetwijfeld niet geduld hebben, dat men de Unitarissen zoo gunstig onthaalde; thans zijn de heeren van Genève niets minder dan Unitarissen.

Maandag den 24 werd eene tweede bijeenkomst gehouden, waarin verslag gedaan werd van den staat en den toegenomenen voortgang van het protestantismus. Dr. *Ammon*, uit Dresde, degde, volgens zijn gevoelen, den staat der dogmatische letterkunde in Duitschland bloot. De heer *de Marait* verhaalde de geschiedenis van het calvinismus te Petersburg. De hoogleeraar *Cellerier* en de predikant *Martin*, maakten den staat van het protestantismus te Genève bekend. Wij zullen niet spreken van de schotpartijen, die op het meer plaats hadden, noch over de muzijk, de gastmalen enz., want dit is ten opzigte van den godsdienst onverschillig.

Dingsdag werd eene derde en laatste bijeenkomst houden. De predikant *Bouty*, uit het kanton Vaud, stelde voor om eene deputatie aan de leden van het evangelisch genootschap te zenden, ten einde hun voor te stellen om in de zitting te komen, en zich met de compagnie te vereenigen. Vele aanwezigen ondersteunden dit voorstel, doch de heeren van Genève deden hetzelve verwerpen. Zij spraken over pogingen, die zij bij die dissidenters aangewend hadden om hen tot hunne zijde te trekken. Men kon hun niet aannemen zonder het gezag der compagnie, hetwelk zij betwisteden, in gevaar te brengen. Door zulk een groot getal vreemdelingen toe te laten, zou men zich blootstellen, dat zij in de beraadslagingen der compagnie zelfs de overhand kregen. In den loop dezer beraadslaging verzette zich een vreemd predikant, de heer *Merling*, behoorende tot de anglikaansche kapel van Genève, krachtdadig in naam der anglikaansche Kerk, tegen de genevesche predikanten, dien hij netjes met den naam van *Afvalligen* of *Apostaten* bestempelde. Hij ontveinsde niet, dat men in Engeland met leedwezen zou vernemen, dat de vergadering zich met duitsche Rationalisten en engelsche Unitarissen verbroederd had. Deze klagten ergerden zeer de heeren van Genève, die, zoo spoedig mogelijk, in alles hoast de vergadering deden sluiten. Hetgeen opmerkzaam voorkomt is, dat een dergelijk voorstel van ineensmelting (*fusion*) ook tegelijkertijd in het evangelisch genootschap gedaan, insgelijks werd van de hand gewezen. Dit is het afbeeldsel van de overeenstemming, welke onder de protestanten bestaat.

Alvorens de bijeenkomsten uiteen gingen, stelde men voor onregelmatige betrekkingen tusschen de onderscheidene takken van het protestantismus daar te stellen. Ook werd verzocht dat er in het aanstaande jaar te Lyon of te Genève een algemeene bijeenkomst zou gehouden worden, alwaar men zich met de belangen betreffende den staat der protestantsche kerken in onderscheidene landen zou bezighouden. Men heeft vele redenen om te gelooven dat al die ontwerpen in rook zullen verdwijnen.

Ten slotte, en alles te zaam genomen, heeft dit eeuwfeest het diep ingeworteld kwaad, hetwelk het protestantismus bedreigt, meer en meer bewezen. Wanneer men predikanten van Genève en van andere landen met de heftigste rationalisten, met Dr. *Ammon* bij voorbeeld, zich ziet verbroederen, die de goddelijkheid van het H. Schrift loochent, die daarin niets anders ziet dan figuren, zinnebeelden enz., dan kan men oordeelen welk geloof die hedendaagsche mannen hebben, welke van dag tot dag meer naar het Deismus voortwaarts gaan.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

BERIGT VOOR DEN BOEKHANDEL.

Heden is bij den Ondergeteekenden van de Pers gekomen

REIZEN EENS IERSCHEN EDELMANS OM EENE GODSDIENST TE ZOEKEN,

Naar het Engelsch van *Thomas Moore Esq.* met eene inleidende voorrede door *Mr. F. J. Hoppenbrouwers.*

Dit werk wordt niet algemeen in *Commissie* verzonden; er zijn dus Exemplaren verkrijgbaar bij de HH. C. L. VAN LANGENHUYSEN (*Amsterdam*); J. J. TIJSSENS EN ZOON (*Leijden*); J. R. VAN HOSSUM, G. BANNING (*Utrecht*), J. F. NIESTEN (*Haarlem*); J. DE GROOT (*Delft*); J. C. BOLAN (*Rotterdam*); VAN GULICK & BERMANS (*Breda*) en GEBROEDERS LANGENHUYSEN (*'s Bosch*).

Heeren Boekhandelaren, dit werk willende ontbieden, worden vriendelijk verzocht, hunne bestellingen aan eenen der genoemde Heeren of rechtstreeks aan den Uitgever te doen. Het lijdt geen twijfel dat deze spoedbevorderende maatregel zoo wel de Heeren Corrispondenten als hunne respective begunstigers aangenaam zijn zal.

's Hage, 24 September 1835.

A. P. VAN LANGENHUYSEN.

MAGAZIJN

VOOR

ROOMSCH-KATHOLIJKEN,

DER VERSPREIDING VAN NUTTIGEN KUNDIGHEDEN.

Inhoud van No. 39.

Feestdag van den H. *Michael, met plaat.* — *Bossuet.* — (*Bossuet*, vervolg) *met plaat.* — Statistiek bevolking der provincie *Zeeland.* — Middel om het hooi voor eene te sterke broeijing te bewaren. — Gevecht van eenen arend met eenen wezel. — De Decretalia van *Gregorius IX.* — *Gregorius IX.* de Decretalia uitgevende) *met plaat.*

(Prijs per jaar *f* 5-50 en voor 3 maanden *f* 1-55 franco per post. De inteekening geschiedt bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren des koningrijks.)

BEKENDMAKINGEN.

J. N. COOLEN, Vendumeester te *'s Bosch*, zal op Dingsdag den 6 October 1835 en volgende dagen des namiddags ten 2 ure, ten zijnen huize verkoopen:

Eene schoone Verzameling van meestal WELGEKONDEN BOEKEN in onderscheidene TALEN en WETENSCHAPPEN, welke daags te voren van 's morgens 10 tot 12 en van 's namiddags 2 tot 5 ure te zien zijn, en waarvan de Catalogus bij den Drukker *P. VAN SANTEN*, te *'s Bosch*, verkrijgbaar is.

Men vraagt ten spoedigsten een BEKWAAM ORGANIST, in eene R. K. Kerk, vooral geschikt het Gregorianasch GOED te spelen, mede wordt vereischt Muzijkwijsen te accompagneren, het Honorarium gevenredigd aan de bekwaamheden.

De hierbij belanghebbenden worden verzocht, met overlegging van bewijzen van Kunde en Zedelijk Gedrag, zich met *franco* brieven aan te melden, onder de Letter *B*, bij *A. SCHIXHOFF*, Boekdrukker en Boekverkooper te *Utrecht*.

J. N. COOLEN, Vendumeester te *'s Bosch*, zal op Dingsdag den 13 October 1835 en volgende dagen des namiddags ten 2 uren ten huize van Mejuffrouw *Appelboom* in de Verwerstraat te *'s Bosch*, verkoopen:

Eenen fraaijen en zindelijken INBOEDEL, bestaande in: MAHOGNIE HOUTEN SECRETAIRE, SCHIFFONNIAIRE, RONDE TAFELS, PENANT KASTEN, STOELEN met rijp- en andere zittingen, hooge SPIEGELS, SCHILDERIJEN, VERLAKTE en GEPLATINEERDE GOEDEREN, LEDIKANTEN met [illegible] WELGEVULDE BEDDEN en MATRASSEN, DEKENS, LINNEN en PELLEN, TAPIJTEN, KARPETTEN, KOPER en TIN, GLAS en AARDEWERK en meer andere goederen, daags te voren van 's morgens 10 tot 12 en van 's namiddags 2 tot 5 uren te zien.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, den 25 September.

Tarwe, in een doen, 124 pond roode Elve *f* 130; 127 pond roode Gilzesche *f* 160; 128 pond [illegible] *f* 138; 128 pond N. Overijsselsche *f* 132.

Rogge, flaauw, 128 pond N. Deventersche *f* 105; 120 pond N. Overijsselsche *f* 102.

Gerst, prijshoudend, 110 pond N. Oldammer winter *f* 113; 114 pond dito *f* 116.

Haver, als voren, 78 pond Voer *f* 66; 83 pond fijne *f* 88; 77 pond Rigasche *f* 60; 84 pond Deensche *f* 70.

Boekweit, niet in omgegaan.

Koolzaad, ½ p. vl. hooger; Noordstrandsch 68 p. vl.; Groninger 67½ p. vl.; Elve 64½ p. vl.; 9 Vats dadelijk te leveren 69½ p. vl.; in Oct. 70 p. vl.; in Nov. 71 p. vl.

Lijnzaad, *f* 190 a *f* 310.

Hennipzaad, *f* 150 à 210.

ROTTERDAM, den 25 September.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, *f* 19.25 } zonder de hel-
Amst. Proef het " " " " 22.00 } ling.

BUITENLANDSCHE BEURSBERIGTEN.

Te Weenen waren den 18 Sept. genoteerd: Metall. 102⅛; 4 pCt. 90⅞; Bankactien 1825.

Te Londen waren den 25: 3 pCt. gecons. 91⅛; Holland. 2½ pCt. 54¼; ⅜; 5 pCt. 102¾, 103, Sp. Cortes 45¼, 45.

Te Parijs waren den 24: 5 pCt. kont. 107,90; op tijd 107,85; 3 pCt. kont. 80,45; op tijd 80,65; Nap. rent. kont. 98,25; op tijd 98,30; Sp. perp. 34⅛; 3 pCt. 21⅛; Cortes 19⅛; Uitgest. 14⅞.

Te Antwerpen waren den 26: Belg. 100⅝; O. Metall. 102⅞; Sp. Guebh. 33; perpet. 32¾, 33⅛; Leening 1834; 42⅝; Cortes. 31¾, 31, 31¾; Uitg. 14¼; Nap. renten 94⅛; Stiegl. 93; Rom. L. 101; Id. te Antw. 97¼; Braz. 85¾.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

ZATURDAG, *den 26 September.*

	Laagste koers	Hoogste koers	Koers 4½ uur		Laagste koers	Hoogste koers	Koers 4½ uur		Laagste koers	Hoogste koers	Koers 4½ uur
NEDERLANDEN. pCt.				SPANJE. pCt.				PRUISSEN. pCt.			
Werkel. Schuld 2½	54 9/16	54 5/8	54	Cort. Bons. Lond. 5	31¼	31⅝	31½	Aand. loot. R. 50			
Dito dito 5	101 7/8			NAPELS.				N. te Londen 1830 4			
Ingeschelde dito . .	1 5/8			Certificat L. s. B. 5				OOSTENRIJK.			
Rotterdamsche dito .	24⅝	24¼	24¼	Dito Rente 80 C. 5				Dito dito *f* 100 .			
Amerl. Syndik. 4½	94¼			Leen. Londen . 5				Dito dito 250 . 4			
Dito dito 5	99½			RUSLAND.				Metaliek 5	99⅜		
Schatk. bilj. . . 4				Obl. Hope 1798/1810 5	104			Dito Lond. sem. 5	99¼		
Amsterdamsche dito 4½	113⅜	114⅛	114½	Dito dito, 1822/10 5				Dito 2½	55		
Nieuwe dito . . 4½	102			Cert. dito 1822/23 5	97⅞			Leen. B. Gulick 5	104½		
FRANKRIJK.				Obl. te Londen . 5				Dito 4			
Inschr. Grootb. . 5				Certif. te Hamb. 5				Dito 2½			
ENGELAND.				Inschrijv. Assig. 5	69⅜			Dito Bataafsche . 5			
Dito per 12 Aug. 3				Certificat dito. . 5	69¼			N. Wessel. aandeel.	700		
SPANJE.				PORTUGAL.				DENEMARKEN.			
Perpet. Amst. . 5	32 11/16	33	33	Obligatien te Lond. 3				Leening te Lond. 3			
Dito 1000 . . 3	19¼	19⅝	19⅝	POLEN.				BRAZILIEN.			
Dito 3 per. Sch.	14	14⅛	14⅛	Aand. Loot. fl. 500	149¼	149¾		Dito Rotschild . . 5	86¼		

Koers van het Geld. Beleen. 2¾ à 3 en Prol. 3⅛ à 3⅜ pCt.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gez. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.